EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1970 No. 4

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op dinsdag 28 april 1970, des ochtends om 9.00 uur.

Behandelde onderwerpen :

1. Brief van het Bestuurscollege dd. 22 april 1970 betreffende het projekt overdekte speelplaats voor het Kindertehuis Imeldahof. (Ag.no. 1069; bijlage 1970 no. 27)
2. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 april 1970 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet ten behoeve van de afwikkeling van uitstaande vorderingen t.l.v. het dienstjaar 1969. (Ag.no. 4426; bijlage 1970 no. 28)
3. Brief van het Bestuurscollege dd. 24 april 1970 houdende verzoek om machtiging tot bestellingen ten behoeve van het onderwijs. (Ag.no. 3478; bijlage 1970 no. 29)

VOORZITTER: N.E. Henriquez, wnd. Gezaghebber.

SEKRETARIS: A.J. Booi, Sekretaris van het eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden: V.Kock, E.R.Finck, O.Croes, E.M. de Kort, M.Croes, A.M.Arends, F.L.Maduro, G.F.Croes, D.I.Leo, C.Yarzagaray, A.Werleman, B.R.Werleman, A.Falconi, D.Tromp, C.B.Boekhoudt, D.G. Croes, D.C.Mathew, G.A.Oduber, H.R.Dennert, C.E.Laclé, alsmede de gedeputeerde Th.Figaroa.

Afwezig: het lid J.A.C.Alders.

DE VOORZITTER: Ik open hierbij de openbare vergadering van de Eilandsraad en heet U allen van harte welkom. Aan de orde is agenda-punt 1.

1. Brief van het Bestuurscollege dd. 22 april 1970 betreffende het projekt overdekte speelplaats voor het Kindertehuis Imeldahof. (Ag.no. 1069; bijlage 1970 no. 27)

DE HEER H.R. DENNERT: Mijnheer de Voorzitter, uiteraard hebben wij tegen dit agenda-punt niets. Gaarne zullen wij goedkeuring daaraan geven. Ik moet echter wel verklaren, dat het feit, dat wij nog steeds niet de begroting 1970 in handen hebben, ons zeer moeilijk maakt om over de agenda-punten die hier ter sprake zijn, een oordeel te geven, omdat al deze dingen, als het ware, vastgeknoopt zijn aan deze nog niet ingediende begroting. Over dit punt heb ik de volgende vraag. In de aanbiedingsbrief zegt het Bestuurscollege, indien Uw Raad zich hiermee kan verenigen, zal bij wijziging op de begroting 1970 een aanvullend

krediet worden opgebracht. Mijn vraag is deze. Wordt deze wijziging direct gebracht op de nog niet ingediende begroting, of is het zo dat de begroting zal ingediend worden en dat alsnog later, bij wijze van aanvullend krediet, dit bedrag zal worden opgebracht?

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, dit krediet wordt later als aanvullend krediet verwerkt in de begroting. Het wordt dus later gedaan, het wordt niet direct in de begroting gelegd, nadat pas gebleken is, dat wij hiervan een gedeelte van de kosten moeten dragen, wordt het nader en preciezer als aanvullend krediet-bijdrage aangevraagd.

DE HEER C.LACLE, GEDEPUTEERDE: Om het gemakkelijker te maken. De begroting is practisch klaar. Dus wij willen niet verandering brengen in de ontwerp-punten die wij hebben, dus voor deze wijziging zullen wij te zijner tijd voor aanvullend krediet komen bij de Raad.

DE VOORZITTER: Wij zijn gekomen aan het einde van de eerste ronde. Wenst de heer Dennert nog het woord in de tweede ronde?

DE HEER H.R.DENNERT: Mijnheer de Voorzitter, ik dank de gedeputeerde voor zijn antwoord, maar hieruit blijkt weer de moeilijkheid, wanneer wij niet de concept-begroting van 1970 hebben, want nu kunnen wij moeilijk oordelen, hoe dit geld precies zal worden aangewend en waarom er dus een aanvullend krediet nodig zal zijn. De gedeputeerde zegt dat de begroting al klaar is en dat men dan niet met veranderingen wil komen, maar het is toch nodig dat spoedig zeer spoedig dit concept ingediend wordt. Bij het derde agenda-punt hebben wij weer wat te gaan goedkeuren, zonder dat wij een overzicht, een totale overzicht van de begroting hebben. Mijnheer de Voorzitter, kan een bedrijf, als men het eilandgebied met een bedrijf wil vergelijken, niet werken, zo kan men niet oordelen over bepaalde maatregelen en over bepaalde kredieten, ik dring dan ook ten sterkste aan bij het Bestuurscollege om als het kan deze week, de begroting eventueel in te dienen, opdat wanneer ons gevraagd wordt een uitspraak te doen over bepaalde aangelegenheden, dat wij althans deze gegevens hebben. Ik dank U.

DE HEER C.LACLE, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de Raad verzekeren dat de ontwerp-begroting 1970 binnenkort aan de Raadsleden verzonden zal worden.

DE HEER MAX CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van een opmerking van de heer Dennert, wil ik even stellen, dat hoewel normaal gebruikelijk dit deze keer niet op gaat, want deze brief is gedateerd op 22 april 1970, en al hadden wij een begroting 1970 gehad, die op tijd was ingediend, dan was dit toch nog als aanvullend krediet opgebracht moeten worden. Dus, er is geen verschil in handelwijze.

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit stuk goedgekeurd.

2. Brief van het Bestuursdollege dd. 23 april 1970 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet ten behoeve van de afwikkeling van de uitstaande verordering t.l.v. het dienstjaar 1969. (Ag.no. 4426; bijlage 1970 no. 28)

DE HEER O.CROES: Señor Presidente, e punto di agenda aki ta pidi Raad pa aproba cierto cantidad di cambionan den e begroting di 1969, y ta concerni extra kredieten pa diferente postnan.

Aki trobe, manera señor Dennert a caba di splica den e punto di agenda anterior, caminda cu Bestuurscollege ta trece Raad den un sorto di situacion, cu e no por traha bon tampoco. Nos no tin e begroting di 1970 ainda, señor Presidente, y begroting 1969 tin asina hopi cambio ariba dje'le, y awor aki atrobe ta bin un cantidad. Mi kier a pidi Bestuurscollege pa check e asunto aki bon, si nos por a manda e punto di agenda aki pa huishoudelijke vergadering. Prome cu mi sigi mi kier a haya un contesta. Mi no ta considera esaki como mi prome ronde, señor Presidente, pasobra despues di mi voorstel, si e no bay door, mi kier sigui comenta riba e punto di agenda aki.

DE HEER C.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, encuanto e peticion di señor Osbaldo Croes pa manda e punto di agenda aki pa huishoudelijke vergadering, e Bestuurscollege aki ta completamente contra, pasobra tin cierto sumanan cu nos ta interesa di paga prome cu dia 30 di april, na cierto comerciantenan cu ta wardando ariba nan plaka. Ta pa esey ta di urgencia, señor Presidente, pa e punto di agenda aki worde dicidi awe mainta. Masha danki.

DE HEER F.L.MADURO: Punt van orde, señor Presidente, segun mi señor Presidente no ta tene señor Presidente su mes na e sprekerslijst.

DE HEER O.CROES: Señor Presidente, mi ta pidi pa nos vota ariba esaki pa mandé na huishoudelijke vergadering.

DE VOORZITTER: Mijnheer Croes, is dit een motie van U of een voorstel? En wordt Uw voorstel ondersteund?

Het voorstel van de heer O.Croes wordt ondersteund door de leden H.R. Dennert en G.A.Oduber.

DE VOORZITTER: Er wordt dus gestemd op het voorstel van de heer O.Croes om dit agenda-punt te verwijzen naar de huishoudelijke vergadering.

DE HEER G.A.ODUBER: Punt van orde, mijnheer de Voorzitter, is er geen algemene beschouwing op zijn voorstel?

DE VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

De Voorzitter schorst de vergadering.

- - - -

De geschorste vergadering wordt heropend.

DE VOORZITTER: Ik stel nu aan de orde het voorstel van de heer Croes om agenda-punt 2 te verwijzen naar de huishoudelijke vergadering. Wenst alsnog iemand hierover te beraadslagen?

DE HEER G.A.ODUBER: Señor Presidente, e hecho cu e punto di agenda aki cu mester worde pidí pa worde mandá pa huishoudelijke vergadering, ta pa motibo cu tin hopi punto di agenda aki cu mester worde aprobá pa Raad, promer cu e pagonan tuma lugar, pero ariba tur e puntonan aki tin multiples preguntas cu Raad, es ta nos fraccion tin pa haci detayá ariba dje, cu un miembro di Bestuurscollege posiblemente no por contesta. Ademas mi ta conciente cu e comptabiliteits voorschriftennan, ta bisa cu e vorderingnan aki mester worde geaccordeerd prome cu dia 30 di april. Pero e hecho cu e comptabiliteitsvoorschriften ta bisa cu e mester worde geaccordeerd prome cu dia 30 di april, tambe mester inclui e feit cu Bestuurscollege mester dien e in na tempo pa nan por

bay na e caminda normal, den huishoudelijke vergadering, caba bin back den e openbare vergadering, cu Bestuurscollege pa un of otro motibo no por a haci esey, mi por comprende. Pero pa e motibo aki no ta necesario pa trata e cos nan aki awor aki un bez. Si Raad, cu ta e instancia mas halto di gobernacion ariba e isla di Aruba, ta aproba pa manda e cos aki pa huishoudelijke vergadering, e por, aunke ta contra e comptabiliteitsvoorschriften, surpasa e presumpción cu mester pagé prome cu dia 30 di april. Esaki ta un gasto masha halto, cu ta inclui hopi cos, cu tin hopi pregunta riba dje.

DE HEER C.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, tocante di remarka di señor Oduber, en parti ta berdad locual e ta bisa di comptabiliteitsvoorschriften, pero como cu Bestuurscollege ta conciente di e hecho cu nos ta un poco laat pa entrega e cosnan aki, nos ta di opinion pa e punto di agenda aki worde discutí awe mainta y worde aprobá awe mainta, pasobra nos no kier bay enpugna di e comptabiliteitsvoorschriftennan. Masha danki.

DE VOORZITTER: Wenst de heer Oduber nog het woord in de tweede ronde?

DE HEER G.A.ODUBER: Señor Presidente, berdad ta, y mi por acepta esey sin mas, cu Bestuurscollege no kier bay en pugna di e comptabiliteitsvoorschriften, mi ta haya cu Bestuurscollege mester a entrega e cos aki na debido tempo pa e por a worde verwezen na e huishoudelijke vergadering y aprobá den un reunion publico prome cu dia 30 di april. Laga nos duna un ehempel masha simple si, Bestuurscollege a dicidi na un dado momento di entrega e carta aki awe. Dia 30 di april un reunion a worde yamá 8'or di anochi. E deliberacionnan a keda te 12'or. Kiko ta e motibo pa Bestuurscollege hinca Raad den un posicion dificil; pa aproba e cos ey e mesun anochi, pasobra comptabiliteitsvoorschriften, ta bisa cu e mester worde aprobá. Mi no por accepta e maneranan di traha aki.

DE HEER C.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, e remarkenan di señor Oduber ta berdad en parte, pero como cu den ultimo lunanan ey, especialmente e diferente cambionan cu tabata tin tocante di aumentonan di sueldo, pagamento di bonus, e departamento di Finanzas tabata sobrecargá y alabez e preparacion di begroting, cu nos no tabata tin tempo prome pa presentele na Raad y ta pa esey nos a bin cuné awe mainta. Mi ta sigur, señor Presidente, cu e miembronan cu ta sotene e Bestuurscollege lo aproblele, pasobra, Bestuurscollege no kier bay en pugna cu e comptabiliteitsvoorschriften.

DE VOORZITTER: Nu zijn wij aan het einde van de tweede ronde. Wenst.....

DE HEER G.A.ODUBER: Señor Presidente, ik dacht dat zij, die een voorstel hebben ingediend, ook in een derde ronde mogen spreken.

DE VOORZITTER: De indieners van het voorstel mogen meer dan twee rondes spreken.

DE HEER G.A.ODUBER: Señor Presidente, cu e departamento di Finansas tabata onderbezet, esey ta responsabilidad di Bestuurscollege. Aki Bestuurscollege ta responsabel na Raad. Tur ora cu tin algo hací cu di un of otro manera cu Bestuurscollege ta den apuro, nan ta referi na technische ambtenaren of na Financien-ambtenaren. Mi ta cansa di tende e cos aki caba. Si Financien ta onderbezet, anto ta Bestuurscollege su taak pa trece bij, esaki no ta excuus pa surpasa un derecho di e Raad aki.

DE VOORZITTER: Wenst de gedeputeerde nog te antwoorden? Zo niet, dan zijn wij thans aan het einde van de tweede ronde. Wenst iemand hoofdelijke stem-

stemming?

De heer Oduber wenst hoofdelijke stemming.

Het voorstel wordt verworpen met 9 stemmen vóór en 11 stemmen tegen.

Leden die voor stemden: De heer D.C.Mathew, H.R.Dennert, G.A.Oduber, E.R.Finck, A.Falconi, V.Kock, B.R.Werleman, D.Tromp, O.Croes.

Leden die tegen stemden: C.B.Boekhoudt, D.G.Croes, A.Werleman, F.L. Maduro, C.Yarzagaray, C.E.Laclé, D.I.Leo, M.Croes, A.M.Arends, E.M. de Kort, G.F.Croes.

DE VOORZITTER: Wij gaan thans verder met de behandeling van het agendapunt als zodanig. De heer O. Croes heeft nog steeds het woord in de eerste ronde.

DE HEER O. CROES: Señor Presidente, manera mi lider di fraccion a bisa awor ey, e carta aki a worde entregá hopi laat aden y awor Bestuurscollege ta forsa Raad pa aproba tanto cambio mas, tanto extra-krediet mas, na ultimo momento, segun e comptabiliteitsvoorschriften. Señor Presidente, pa cambionan ariba kredietnan similar pa anja 1968, Bestuurscollege a entrega e carta pa e anja ey na luna di maart anja 1969. E anja aki, te na ultimo momento Bestuurscollege ta entrega e carta aden pa cambionan di anja 1969. Señor Presidente, mi kier a puntra Bestuurscollege ta con ta pará cu personeelbezetting di afdeling Financiën, si e ta op peil awor of si ainda nos tin un achterstand den e personeelsbezetting? Y e administracion mes di Financiën, ta con ta pará cunele?
Den e carta, señor Presidente, naturalmente Bestuurscollege ta mustra cu hopi di e gastonan di anja 1968 cu no por a worde pagá, mester a worde pasá over pa anja 1969, cu consecuencia cu na anja 1969 e gastonan a worde surpasá e kredietnan asina tanto, pero voor de rekord mi kier a memora, cu mesun cos tambe, na su debido tiempo, e kredietnan cu Raad a votą na anja 1968 cu no a worde usá, na su debido tiempo lo pasa over pa anja 1969, cual nos lo spera mas despues den e begrotingswijzigingen cu lo bini.
Un otro cos cu mi kier remarka aki riba ta, señor Presidente, den e cambionan aki, caminda cu Bestuurscollege ta bisa, si nos waak ariba pagina 15 di e cambionan aki, y cu Bestuurscollege ta bisa den e aanbiedingsbrief na di dos bldz.: "voor de goede orde zij vermeld dat bovengenoemd bedrag sterk wordt beïnvloed door de uitkering aan het Land, ingevolge artikel 88 van de E.R.N., wegens afdracht van 35% van de inkomsten- en winstbelasting-opbrengst, welke uitkering f.444.975,-- meer bedragen als het beraamd is, alsmede interne betalingen van vorderingen, D.O.W., enz."
Señor Presidente, segun mi parecer, e manera di presenta e parti aki na Raad ta un poco erronio, e por duna un impresión robez, pa e simple motibo cu e f.444.975,-- no ta un gasto directo, sino e ta un parti di bijdrage cu eilandgebied mester haci na Land, for di meer-opbrengsten cu ela haya for di inkomsten- y winstbelasting durante di e anja aki. E meer-opbrengsten lo mester ta alrededor di f.1.271.359,--. Kitando e bedrag aki di f.444.975,--, e bijdrage na Land, eilandgebied lo haya extra mas locual di nan a calcula, f.826.420,-- cual ta bini sumá den e suma mas di f.1.200.000,-- extra cu eilandgebied a haya na belasting. Mi kier remarka cu e forma aki ta un forma robez, di presenta e caso na Raad, como si fuera e f.444.000,-- ta extra gasto cu mester saca for di e begroting, for di entrada for di eilandgebied, sin cu a haya extra entrada pêle.

Señor Presidente, e total extra kredietnan cu ta worde presentá aki pa anja 1969, ta suma f.1.567.000,--. Aki atrobe mi ta corda, señor Presidente, cu tales di esnan, cu durante e reunionan di Raad, nos a trata di aproba extra kredietnan pa anja 1969, cu ami a pidi na nos fraktie, naturalmente e diputado di Finansas, cu nos por a haya un overzicht ta con situacion di e begroting ta, y àlabez mi a pidi di nobo, y nunca nos no a haya e lista ey, y ni e cantidad di créditonan, cu nos a aproba durante e anja. Awe trobe nos tin un caso similar, y mi mester bisa cu solamente den un bedrag di f.1.200.000,--, Bestuurscollege ta presenté na Raad, sin duna un splicacion ariba dje'le.
Señor Presidente, mas alew den e carta Bestuurscollege ta bisa pues, cu ya Raad a purba caba f.1.567.000,--, pero di esey (si señor diputado waak ariba bldz. 2 di e carta) f.15.500,-- no a worde usá. Mi kier a puntra e diputado ta kiko nan ta cu Raad a aprobá, kisas cu hopi urgencia pidí door di Bestuurscollege cu no a worde usá, dus kiko e f.15.500,-- ta representa?
Señor Presidente, den e cambionan di kredietnan aki bo por waak ariba pagina 7, cu pa onderhoud di camindanan, Bestuurscollege ta pidi extra f.91.200,--, pa onderhoud di riolen f.21.755,--. Nos fraccion no tin nada contra esey, señor Presidente, pero sí mi mester remarka cu atrobe ta sumanan, compará cu suma originalmente pidí, esun di onderhoud wegen ta representa mas cu 18% extra krediet, esun di riolen ta representa mas di 33% extra krediet. Señor Presidente, nos kier sabi pa kiko y di con, ariba cual camindanan a worde trahá mas di locual Raad aprobá aki den? Mi mester ripiti atrobe, señor Presidente, cu en principio nos fraccion no tin nada contra, pero sinembargo pa budget-recht di Eilandsraad, nos kier a tende for di e diputado kiko eseynan ta representa.
Señor Presidente, si nos waak ariba pagina 9 di e cambionan, pa e post 2.08.01.3.60, exploitatie-kosten Bestuurscollege ta pidi awor f.88.940,- extra pa hydroponicsfarm. Den e reunion di 29 di juli di anja pasá, na unda cu Bestuurscollege a pidi un extra krediet di f.100.000,-- pa hydroponics, nos a delibera aki den y nos fraccion a vota contra pa e motibo cu anteriormente caba, nos Raad tabata mas of menos di acuerdo cu lo tabata e ultimo extra krediet pa saneer e asunto di hydroponics, cu den e caso aki di dia 27 di juli anja pasá, nos fraccion a vota contra e f.100.000,--. Mi ta bisabo, señor Presidente, cu ariba e post aki, aki rato atrobe nos fraccion lo ta contra. Pero ta trata anto, señor Presidente, e post ey ta trata di hydroponics-farm. Encuanto esey lo mi kier a haci algun pregunta. Den su carta di dia 19 di februari di anja 1969 cu Bestuurscollege a dirigi na Raad, Bestuurscollege ta splica mientras tanto cu Bestuurscollege a firma un contract cu un compania nobo, cu lo bay run e hydroponics-farm, e compania cu yama Aruba Hydroponics Enterprises N.V. Den e reunion ey e diputado concerni a bisa Raad entre otro, cu Bestuurscollege lo sigi tene bista bon ariba desaroyo di Hydroponics-farm. Mi kier a puntra Bestuurscollege: ta con ta sigi cu e asunto ey? Si mi no ta ekiboca, mi a tende cu e compania a worde desolvi of ela bay failliet, mi no por bisa. Mi kier puntra Bestuurscollege, si no ta tur, en parte kiko a worde cumpli door di e compania, a base di e carta di dia 19 di februari di 1969, dirigi na Raad. E puntonan cu ta worde poní den e carta aki, cu e contract ta stipula mi kier puntra ta cua di nan y con lew e compania a cumpli cuné segun contract te awor?
Y por ultimo un otro punto, si nos waak ariba pagina 14 mas ariba, post number 2.10.13.1.01, na unda cu Bestuurscollege ta pidi un extra krediet di f.7.310,-- ter vergoeding aan personeel, y den reunion di Eilandsraad di dia 1 april di anja 1969, ya Raad a aproba caba e dia ey f.17.550,-- extra, a base di e carta aki, señor Presidente, di dia 5 di maart di anja 1969, dirigi naEilandsraad, na unda cu Bestuurscollege ta pidi e extra krediet aki di f.17.550,--, pa cubri un anja di salario,

y tambe un anja di auto-huur pa e mijnheer aki, cu tabata dirigi e cursus-kelner, señor Salatti. Mientras tanto nos a comprende su señor Salatti no ta traha mas, pa Bestuurscollege dus, ela kita hopi dia caba, mi no sabi ki dia, mi kier a puntra si na su lugar a worde emplea otro hende y kiko tabata e contract lo ta contene, cu si mester a pagé henter un anja di salario, sí of no, pasobra a base cu e no a traha henter anja, anja pasá, pa ela haya e derecho ariba e krediet aki cu nos a aprobá, awor Bestuurscollege ta pidi f.7.610,-- mas, pues nos lo kier a sabi, pakiko e f.7.610,-- extra aki ta. Lo mi ta masha agradecido na Bestuurscollege of na diputado concerní si nan por a duna contesta ariba e preguntanan aki. Masha danki.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, enkele dagen geleden heb ik deze stukken ontvangen van het Bestuurscollege. Wij hebben drie dagen slechts om deze stukken te kunnen bestuderen. Om deze zaak goed te bestuderen, mijnheer de Voorzitter, goed te kunnen bestuderen, hebben wij op de eerste plaats nodig onze begroting van 1969, omdat hierin al de nummers van de posten staan opgeschreven. Wij moeten dus de begroting bij ons halen om dat stuk voor stuk te bekijken. Ik geloof niet dat dit de juiste stap is voor deze procedure in de toekomst. U hebt gemeend dit stuk aan ons toe te sturen en ons maar drie dagen de tijd te gunnen om dit te bestuderen. Wij zijn niet voorzien en niet in het bezit van computer-machines. Wij moeten dat zelf doen. De heer Osbaldo Croes is dieper op de zaak ingegaan, hij is waarschijnlijk gelukkiger dan ik om meer tijd te hebben om dit te bestuderen. Ik heb het helaas niet. Ik begrijp ook de moeilijkheden van het Bestuurscollege, mijnheer de Voorzitter, geen personeel voor Financiën, de begroting komt niet klaar, de staking van de onderwijzers, waarschijnlijk de aanstaande staking van werklieden en ambtenaren, wij weten dat mensen van de Openbare Werken niet die medewerking geven.
Mijnheer de Voorzitter, wij begrijpen volkomen, de moeilijkheden waarin het Bestuurscollege zit.
Het Bestuurscollege zit inderdaad in moeilijkheden, die het normale werk storen. Echter geloof ik ook aan het Bestuurscollege, mijnheer de Voorzitter, ook begrip zal hebben voor onze leden van de Raad om ons tijd te geven om deze zaak goed te kunnen bestuderen. Ik begrijp de datum van 30 april, ik wil er niet dieper op ingaan en wat dat betreft, ben ik genegen het Bestuurscollege te steunen ofschoon ze gestemd hebben tegen het voorstel van de heer Osbaldo Croes. Maar, mijnheer de Voorzitter, ik heb zo langs de posten kunnen lezen, de meesten van deze kan ik niet bestuderen, omdat ik de begroting niet bij me heb, maar er zijn twee dingen, mijnheer de Voorzitter, die ik wil vragen. Het eerste dit. Deze zaak wordt straks goedgekeurd, wat wij ook zeggen, want ze zijn gedekt. Maar ik zou toch willen vragen of U op kort termijn aan deze Raad kan toekomen, schriftelijk de stand van zaken bij de hydroponics. Dat is voor ons nu helemaal een labyrinth, wij weten niet meer hoe de stand van zaken is bij de hydroponics. Gaarne dus een opgave van de stand van zaken. Daarom zou ik u willen vragen, de heer Osbaldo Croes heeft niets gezegd, dat wij aan deze post onze toestemming niet geven, maar toch zal ik gaarne deze stand van zaken van Uw College willen ontvangen.
Voorts zou ik u willen vragen of het mogelijk is dat U, mijnheer de Voorzitter, aan het Plaatselijk Hoofd van de Politie zou willen vragen om bij de keuring van brommers, bromfietsen dus of motorfietsen, hoe dan ook, na te gaan hoe het staat met de knalpijpen van deze brommers, want er wordt een enorme overlaat veroorzaakt met deze knetterende en knallende knalpijpen.

Deze brommers werken heel erg hinderlijk op de rust van de gemeenschap. Voort herinner ik mij, dat op de begroting 1968 er een post was op deze begroting van f.11.000,-- voor beveiliging van het verkeer te Savaneta. Ik heb telkens weer elk jaar hierover gesproken, Savaneta is gevaarlijk voor wat betreft het snelverkeer, Mijnheer de Voorzitter. Er wordt te weinig gedaan om deze onveiligheid van het verkeer aldaar de kop in te drukken of te beperken. Er wordt een en andere maatregel getroffen, b.v. niet parkeren of stoppen op de bermen, maar dit is te weinig, veel te weinig. De politie is in de controle van het verkeer enigszins laks. Hoe dikwijls heb ik gezien, dat er auto's geparkeerd staan op plaatsen waar zij niet mogen en de politie gaat langs en doet niets, maar ook niets. Ik weet niet waar dat aan ligt, maar ik geloof inderdaad dat er iets gedaan moet worden in deze richting. Betere en meer controle van de zijde van de politie. Wij hebben toendertijd die f.11.000,-- gevoteerd voor veilig verkeer speciaal voor Savaneta, laten wij dus een studie maken van deze toestand en er voor zorgen dat er spoedig mogelijk een voorziening komt voor beveiliging van het verkeer. Vooral voor de voetgangers, schoolkinderen, die langs de bermen lopen. Door Savaneta gaat nu eenmaal een hoofdader van het verkeer tussen Oranjestad en San Nicolas. De huizen liggen zo maar langs deze gevaarlijke hoofdweg. Misschien dat ik in de tweede ronde op enkele punten hierover even terugkom. Ik dank U, mijnheer de Voorzitter.

DE HEER F.L.MADURO: Señor Presidente, mi ta cuminsa bisa cu mi lo bay di acuerdo cu e proposicion aki, manera señor Finck a bisa, por ta cu e cabesnan ta contá, aunke cu e cabesnan no ta contá, pero mi a bay di acuerdo, ya cu un biaha mas nos ta worde poní di un fait accompli.
Mi a remarka hopi biaha caba cu esaki den mi concepto no ta e sistema cu nos mester bay. Mi ta comprende cu awor aki ta laat, ya ta cerca 30 di april, y nan ta hayanan den cabuya. Pero segun mi no ta e sistema di traha, segun mi concepto, e reglamento di comptabilidad, por ta cu den caso aki ta purá pa cumpli cuné, pero den otro instancianan Bestuurscollege no a tene su mes na e reglamento di comptabilidad. E gastonan aki ya a worde hací caba, no tin otro cu aprobá nan y paga nan pasobra toch mester paga nan, no por keda sin paga nan.
Tambe mi kier a remarka cu ya cu nos ta papia riba extra krediet, riba begroting, mi ta comprende cu por ta den e ultimo tres simannan cu Bestuurscollege tabata masha busy cu e cuestion di e maestronan, pero e tres simannan segun mi no ta haci diferencia ariba e hecho cu e presupuesto te ainda no ta den.
Tambe mi ta bay di acuerdo cu mi colega señor Osbaldo Croes, cu ta menciona cu e f.443.000,-- cu mester a worde afgedragen na Land, no ta un motibo pa bisa cu mester mas aanvullend krediet, pasobra esey ta bin door di un entrada cu a surpasá e presupuesto di anja 1969, esey segun mi no ta un argumento. Tambe ta dificil pa na dado momento, manera cu e otro puntonan di agenda di awe pa keur krediet goed, vooruitlopende op de begroting, cu bo no por forma un opinion objectivo tocante di un presupuesto cu posiblemente lo bin. Tambe mi kier a remarka, cu segun mi, no ta completamente corecto aki, y aki mi ta di acuerdo cu señor Finck, cu bo no tin tempo pa bay den e begroting, si acaso bo kier studié, pero segun mi, tin algun cos cu no ta correcto, mi por bisa cu tin algun cos cu ya cu nos a duna goedkeuring caba pa credito tanto pa post 2.10.13.1.01., f.17.500,--, tambe pa e hydroponics f.100.000,--, asina ta cu segun mi e f.88.000,-- pa hydroponics lo ta exclui di esaki. Pero ya, por ta cu mi ta robez, mi no sabi, pero segun mi, mi ta correcto. Pero manera mi a bisa caba, esaki no ta e sistema cu nos mester traha, e sistema ey ta completamente fout y mi a bisa diferente biaha caba y mi no sabi kiko mester haci pa e cosnan aki no pasa mas.
Di otro banda mi por bisa cu e pueblo politicamente ta un poco analfabe-

ta, e pueblo no ta mira e cos mas emocional, pero den esakinan segun mi cu nos mester tene nos mes mas na reglanan pa nos tene nos huishouding un poco na orden, un poco di acuerdo cu reglanan, manera a worde stipulá, of sino cambia e reglanan, y hiba un politiek in laisser faire, anto e ora ey no mester bin cu un begroting tampoco, lo ta gasta y paga segun cu tin, no tin mester di un presupuesto mas.
Mi kier a hala atencion di Bestuurscollege ariba esaki, aunke cu awe con cu ta mi ta bay di acuerdo cuné, pero mester tene cuenta cu e budgetrecht di e Conseho aki. Masha danki.

DE HEER H.DENNERT: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik reeds opgemerkt heb zonet om de woorden van de heer Finck te gebruiken, bevinden wij ons in een labyrinth, om niet te zeggen: een zeer verwarde toestand. Wij worden steeds geconfronteerd met cijfers, wij worden steeds geconfronteerd met aanvragen van aanvullende krediet en wij kunnen onmogelijk nagaan en daardoor een oordeel geven over het al of niet nodig zijn van dit alles. De brief die het Bestuurscollege aan ons gestuurd heeft voor dit aanvullend krediet, is van een heel andere strekking, liever gezegd een heel andere inhoud, dan dezelfde soort brief, met heel vaak dezelfde zinnen en de brief die het Bestuurscollege dus aan ons gestuurd heeft in maart 1969. Daar werd ook een hoop extra kredieten gevraagd, voor namelijk van posten die over zouden lopen van het jaar 1967 tot het jaar 1968, hier vraagt men aanvullend krediet voor posten, die zullen vergaan van het jaar 1968 naar het jaar 1969. In de eerste brief van vorig jaar echter heeft het Bestuurscollege cijfers gegeven, die iets zeggen over de begrotingstoestand van het jaar 1969. In de brief van deze keer wordt daar niets over gerept. En volgens mij, mijnheer de Voorzitter, heeft deze brief grote strekking voor hoe het staat met de begroting van 1968. Het bedrag van f.444.975,-- dat extra uitgekeerd wordt door het Land, heeft betrekking op meer inkomsten, aan inkomsten- en winstbelasting over het jaar 1968. Ook het bedrag dat meer ontvangen is, ex-artikel 88 over de in- en uitvoerrechten en de omzet belasting op bier en accijnzen.
Wij hebben hier eigenlijk te maken met de toestand van 1968.
Het is erg mooi, mijnheer de Voorzitter, want in de krant komt dat het tekort op de begroting van 1969 opgelopen is tot 2 1/2 miljoen gulden. Dat is laag voor een begroting, maar er staat niets van hoe het dan staat met de toestand van de begroting van 1968, want in 1968 zijn er bijzonder veel meer inkomsten geweest. Vandaar dat ik de gedeputeerde wil vragen, indien het mogelijk is, of hij dezelfde cijfers kan geven als hij vorig jaar gedaan heeft in een brief, over het jaar 1968 en met name het geraamde tekort eerst van 1968, de geraamde meer-inkomsten voor 1968, de geraamde meer-inkomsten voor 1968, de geraamde uitgave, voorlopige rekening van 1968, om dan een beeld te krijgen hoe het staat met dat jaar. Wat betreft de cijfers van dit jaar is het zo dat voor dit extra krediet een bedrag gevraagd wordt van f.474.975,-- aan extra uitkering die gedaan moet worden aan het land. Ik ben nagegaan wat dus de overlopende kosten zijn, ongeveer dus die van 1968 overlopen naar 1969 en dan kom ik op een bedrag van ongeveer f.430,000,-- en daar hebben wij al te samen bijna f.900.000,-- en dat is ongeveer het bedrag dat gevraagd wordt als extra krediet voor het jaar 1969.
Ik wou graag, indien mogelijk, op de vraag, die ik gesteld heb aan het Bestuurscollege, antwoord te krijgen, vandaag nog en zo kunnen wij ons misschien een beeld vormen hoe de toestand was van 1968.
Gaan wij na dat het voorlopende bedrag van 1968 op 1969 f.430.000,-- is, dan is het toch zo, dat ook de uitgave van 1968 minder zijn dan dat bedrag, dat wordt gesteld op 1969.

Wij herinneren ons toch dat de begroting van 1968 een tekort heeft van ongeveer f.700.000,--, een tekort, dat hier in de Raad uitputtend behandeld is, waarbij gezegd is dat er een tekort bestond, dan ben ik zeer benieuwd te weten hoe de stand is op dit ogenblik van deze begroting en dan vraag ik mij af of voor het jaar 1968 niet een overschot zullen hebben op deze begroting. Mijnheer de Voorzitter, ik heb gesproken over bepaalde posten, die onderhands aan ons voorgeschoven worden. Op deze posten kunnen wij zomaar niet stemmen, maar ik wacht af wat het Bestuurscollege zal antwoorden op de vragen die ik gesteld heb. Ik dank U.

DE HEER C.YARZAGARAY: Señor Presidente, awe mainta den e sala aki nos a tende hopi critica encuanto e sistema di presupuesto cu ta worde hibá pa e Bestuurscollege aki.
Mi kier bisa cu no solamente e sistema ta worde hibá aki na Aruba, pero den Antiyas tin actualmente un crisis di presupuesto. Nos tin di haci cu cifranan, como miembro di Raad nos no ta den posicion pa dicidi directamente ariba gastonan cu ta worde hací pa diferente departamentonan y aki mi ta kere cu Bestuurscollege, cu ta e Cuerpo mas halto cu tin di haci cu cada dienst, di unda cu e dienstnan aki tambe mester tin responsabilidad ora nan tin un presupuesto, cu nan tin di hiba un control severo ariba dje. Aki nos ta mira atrobe cu door di planea, haci un calculacion di cifras, nos ta yega atrobe cu algun di e cifranan di aki no ta locual nos a planea riba dje'le.
Mi kier bay for di punta di bista di e sistema aki, pa trece adilanti awe aki den un presupuesto, manera e ta den Antiyas, na Aruba especialmente, y segun nos comptabiliteitsvoorschriften cu nos tin cu hiba, mi ta kere cu esaki ta antiquado, e ta un cos di anjanan bieuw. E sistema aki no por worde mantene mas den e mundo moderno aki, caminda cu nos ta den un evolucion technologico, caminda cu administracionnan ta worde hací mihor, aki mi no ta haci kritica ariba Bestuurscollege, pero mi ta kere cu nos tur a bin hunto aki den pa haci un estudio ariba un sistema nobo pa por efectivamente ariba gastonan, gastonan corriente, gastonan continuo, pa nos por tin un presupuesto ariba cada un di e dienstnan pa cada tres luna, e ora ey nos sistemanan aki na Aruba lo tin, cu seguramente nos tin I.B.M. na Aruba, cu por controla, cu por mantene e presupuesto aki den un percentage cu ta balanse segun nos a calcula, locual a worde hacÍ den tur industrianan privá, mi no ta mira pakiko den e gobierno no por, pa nos por bisa wel, con nos ta bay actua ariba cada suma cu a worde establecí y aprobá pa Raad. Esaki den su totalidad mi ta kere cu e hoofden van diensten awe ta sintá tranquil, y aki Raadsleden y Bestuurscollege ta bringa ariba overschrijding di kredietnan, cu ta responsabilidad di nos aki den. E responsabilidad no ta worde compartí solamente ariba nos aki den, pero tambe ariba e hoofden van diensten, cu mester controla esaki eficasmente.
Mi ta bisa cu door di e sistema di cifras aki actualmente nos ta gaña nos mes aki na Aruba, como representantenan, como cu na un momento dado nos ta kere cu nos ta financieramente fuerte, na modo di e sistema aki ta duro pa nos aki den haci un calculacion ariba dje'le. Pa esey mi ta sugeri na Bestuurscollege pa cuminsa traha den e sistema ey, pa cuminsa studia un sistema nobo, cu nos por tin un presupuesto, locual nan ta yama un presupupuesto corriente, cu ta un presupuesto di desaroyo, cu nos por sigi compara pa 5 à 6 anja, kiko ta bay pasa cu nos planificacion di e isla aki. Esey ta nifica goberna directamente. Si mi no ta ekiboca, na Merca y e lugarnan ey, ya caba nan a bin cla cu presupuestonan asina, cu nos ta bisa cu esaki ta un presupuesto di desaroyo. Y ariba e presupuesto di desaroyo aki ta worde controla kiko ta bay pasa den e anjanan aki. Pero aki den nos sistema tur cos ta core rond y al fin al cabo e ta bolbe bin back den e presupuesto, unda tin cu bo ta paga pa un habon, y tin tambe cu bo ta paga hasta miyones di florin.

E cosnan aki mester worde separá y Bestuurscollege mester cuminsa pensa ariba esaki, cu nos mester dos sistema di presupuesto, un sistema pa desaroyo y un sistema pa gastonan normal y un bon control cu nos sistemanan cu nos tin por worde controla cu e cifranan aki no ta worde surpasá, manera ta actualmente. Mi no por culpa ningun hende, pasobra tin cierto circunstancianan ta aparece cu no tin cu hiba cuenta cuné. Ta pa esey nos mester, ora di calcula un gasto, tin di hiba cuenta cu tur e factornan cu taki, cu probablemente nos no ta weita padilanti, pero laga nos poné na un modo, cu si bin ocaciona algun cos, nos tin algun plaka, sin cu mester bay back na Raad y pidi aprobacion. Masha danki, señor Presidente.

DE VOORZITTER: De vergadering wordt geschorst voor 15 minuten, teneinde het Bestuurscollege in staat te stellen de adviseurs te raadplegen.

De Voorzitter schorst de vergadering.

De Voorzitter heropent de geschorste vergadering.

DE VOORZITTER: Wij gaan nu over tot de beantwoording van de vragen in de eerste ronde. Het woord is aan de heer gedeputeerde Laclé.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, varios comentario a worde hací awe mainta, tocante di e punto di agenda aki, caminda cu Bestuurscollege ta pidi kredito extra pa gastonan hací caba. Señor Presidente, mi no a comprende awe mainta for di Raad, cu Raad den cierto sentido tin desconfiansa den e plaka nan cu a worde gastá, ya cu Raad, alomenos cierto miembronan di Raad a trece padilanti nan opinion tocante di administracion di e gastonan, mas bien no critica ariba e plaka mes, mas bien ariba administracion.
Señor Presidente, mi por bisa aki nan, cu si na anja 1969, nos a bin na Raad pa extra kredieten cu mester a worde pagá prome cu dia 30 di april, cu probablemente e situacion den e cifranan lo tabata menos. Pero pa motibonan cu Bestuurscollege a considera esey un beleidskwestie, esey no a worde presentá na Raad na anja 1969 pa e mas gastonan di 1968. Nos ta hacié awor, como cu Algemene Rekenkamer a hala nos atencion cu gastonan di un anja di dienstjaar ta cera dia 30 di april. For di e hecho cu hopi gastonan for di anja 1968, locual nos a pidi aprobacion na tempo, prome cu dia 30 di april di anja 1969, hopi di e gastonan asina di anja 1968 tabata gastonan normal, a worde retarda den e anja di dienstjaar 1969, cual a causa naturalmente cu hopi posten automaticamente a worde sobrecargá encuanto e begroting di anja 1969.
Pa esey nos ta pidi Raad awor aprobacion, pasobra Bestuurscollege kier a tene na e reglanan, si ta posibel, di e comptabiliteitsvoorschriften. Encuanto e personeelsbezetting, cual a worde mencioná, segun mi, door di miembro Osbaldo Croes y mas miembronan, si personeelbezetting na Financiën ta op peil, mi por bisa cu no, e no ta op peil y nos ta tratando di trecele op peil. E administracion tambe no ta op peil, naturalmente, pa e mesun hecho cu e personeel no ta op peil.
Señor Osbaldo Croes tambe a puntra e.o. tocante e suma di f.15.500,--, cu no tabata usá, pa cual Raad a duna aprobacion y e no a worde usá. Y esey ta nombramento di psycholoog pa e departamento di Enseyansa, cual nos a calcula cu e lo bay costa f.12.000,--, y nombramento di un administrador pa Colegio Arubano cu lo a costa f.3.500,--. Dus esey ta e suma di f.15.500,-- cu Raad a aprobá, pero locual no a worde usá na anja 1969. Tambe señor Osbaldo Croes a puntra tocante mas gastonan pa mantenecion di carreteranan y di rioolnan y ariba cual caminda nan a worde usá. E pregunta ey ta toca e diputado di Openbare Werken y e lo contesta señor Osbaldo Croes ariba esey.

Tambe señor Osbaldo Croes a remarka, cu su fraccion lo no vota pa e f.100.000,-- pa Hydroponics. Mi ta kere cu señor Osbaldo Croes a interpreta e f.100.000,-- robez, pasobra e f.100.000,-- pa Hydroponics ya ta aprobá caba door di Raad. Encuanto e remarkanan pasá tanto door di señor Osbaldo Croes como miembro di colega señor Finck, tocante e status quo di Hydroponics, esey e diputado concerni, señor Figaroa, lo duna un comentario ariba e estado di Hydroponics na e momento aki.
Tambe señor Osbaldo Croes a haci un remarca tocante di e f.17.550,--, cu a worde gastá na cierto señor Salatti cu a duna un curso pa waiter, y ariba esey mi ta sigur cu e diputado concerni, señor Betico Croes, diputado di Enseyansa, lo duna un splicacion tocante di esey.
Señor Wijki Maduro, tambe señor Yarzagaray, nan a haci remarka ariba e sistema cu e departamento aki ta run. Mi por a bisa esaki, cu nos ta trahando ariba mehoracion, modernisacion di henter e aparato di gobierno encuanto administracion y tanto di financien como preparacion di begroting. Na anja 1968, si mi no ta ekiboca of ta na anja 1969, mi no ta corda exactamente ki tempo, señor van het Sant, hefe di Accountantdienst a bay Hulanda pa buska cierto personal administrativo y financiero, anto ela bay cu encargo pa recori gemeentenan grandi na Hulanda pa mira con e gemeentenan na Hulanda ta run henter e financiele aparaat di e gemeente, ta con nan ta ponele ariba e sistema di computer y tambe con e begroting ta worde poní ariba computer.
Señor van het Sant a bolbe back, y como cu den su departamento tambe tin un onderbezetting masha grandi, señor van het Sant ta trahando ariba e rapport, ariba preparativonan cu probablemente un dia cu nos lo por pone nos henter e sistema administrativo ariba computer. Esey ta rekeri naturalmente un estudio basta profundo. Señor van het Sant, e.o. a bishita e gemeentenan di Rotterdam y di Den Haag, dos gemeente basta grandi y e tin un basta bon idea y con e sistema lo por worde poní ariba computer, pero tambe naturalmente hunto cu esey nos mester tin cierto personanan cualificá programmanan, cu por pone e administracion ey ariba computer, anto e ora ey, naturalmente e administracion financiero di gobierno lo worde haci mas rapidamente y cu Raad continuamente lo por worde poní na haltura di con e administracion di finansas di gobierno ta na un dado momento.
Señor Dennert, e.o., a haci varios pregunta tocante di e rapport di anja 1968, ela haci pregunta nan tocante di entradanan di 1968. Mi por a participa señor Dennert, cu encuanto di esakinan mi kier a constata akinan, cu e ultimo rekening cu tin, ta di anja 1961, cu otro palabra, hopi di e cifranan aki, cu awor aki no ta cifranan positivo, sino tur cos ta global nan ta, for di e hecho cu nos ultimo rekening ta di anja 1961. Mi por bisa señor Dennert cu e primair tekort di 1968 tabata f.511.500,-- minder ontvangen, entradanan menos calculá ta f.505.527,-- y mas gastonan cu tabata originalmente calculá, tabata f.783.594,--, cu ta yega anto un globaal geraamde tekort di anja 1968 f.2.621.000,--, esey ta globaal, pasobra manera mi a bisa, cu nos ultimo rekening tabata di anja 1961.
Tambe señor Osbaldo Croes a bisa cu nunca Raad no a haya un lista, especialmente di e credito adicional votá pa e total di f.1.567.500,--. Esey ta berdad, pero mi por corda cu den un huishoudelijke vergadering cu mi a participa miembro señor Osbaldo Croes di cu mucho gusto lo mi por a duné e lista ey, aunke cu mi por remarka aki nan cu cada miembro tin un copia di cada credito adicional, cu a worde votá durante di e curso di e anja. Mi tin e lista aki di f.1.700.000,-- cu a worde votá door di Raad e tempo aya. Señor Presidente, especialmente pa prensa cu probablemente por interpreta e cifranan aki robez, mi kier a trece padilanti cu e suma cu nos ta pidi credito adicional, mayoria ta netamente interno di departamento pa departamento.

Nan no ta involvi plaka cash, pero locual cu mester worde pagá na particularnan ta un total di f.124.838,61. Eseynan ta locual Bestuurscollege of gobierno tin di paga na particularnan. E resto di e suma nan ta netamente interne verrekeningen, di departamento.
Señor Presidente, si acaso por bin algun pregunta specificá, cu mi no a contesta, gustosamente lo mi hacié den seguudo ronde. Un biaha mas mi kier a haci un apelacion na Raad pa nan aprobá e creditonan adicional aki, cu asina ey nos por paga especialmente na esunnan particular y nos ta sigur cu locual nos ta treciendo awor aki, lo no ripiti den futuro ya cu esaki ta debí na personeelsbezetting di Financien. Masha danki, señor Presidente.

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, mi tin un contesta ariba un pregunta di señor Osbaldo Croes. E ta trata ariba e post 2.10.13.1.01., cu ta trata di curso di waiternan, cu a worde dirigi pa señor Salatti.
Berdaderamente, dia prome di april di anja 1969, Eilandsraad a tuma e desicion pa un suppletoire krediet f.17.550,-- pa por pone y completa e curso y pa paga señor Salatti durante di anja ey. E raming aki tabata pa e anja 1969 completo. Awor señor Osbaldo Croes tin un compredemento erronio, ela comprende malo loke ta pará aki riba, es ta e aanvullend krediet di f.7.310,-- ta loke e gastonan adicional en realidad tabata ta, e raming di f.17.550,-- no tabata mucho halto, pero e no a worde gastá completamente, como cu señor Salatti no a keda traha te fin di aña, sino te agosto di 1969. E f. 7.310,-- pues ta e suma cu a worde gastá ademas di e f. 5.000,-- cu tabata den begroting. Masha danki, señor Presidente.

DE HEER D.G.CROES, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, ami tambe tin un contesta pa señor Osbaldo Croes, ariba e post di Onderhoud wegen. El a haci pregunta si Bestuurscollege a traha carretera especial sin aprobacion di Raad. Mi ta participa señor Croes cu ningun carretera no a worde trahá sin aprobacion di Raad y alabez mi kier menciona cu e suma di e aanvullend krediet aki di mas o menos f. 90.000,-- a ser causá en bista cu e trabaunan di Kapitaalwerken pa aña '69, gran parti di nan no a ser realisá y e trahadornan mester a worde translada pa e trabao di onderhoud van wegen.

DE HEER TH.FIGAROA, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, señor Osbaldo Croes a puntra tocante cu e status quo di hydroponics. Manera nos tur sabi e hydroponics a worde verhuurd aña pasá aki na Aruba Hydroponics Enterprises N.V. Durante e aña e émpresa aki a haya su mes den dificultadnan financiero, y mas laat den aña ela bay failliet. Actualmente e caso aki ta den man di abogado, ora cu lo bini cla cu esaki, nos lo trata di saca hydroponics, con ainda nos no sabi, bendé si tin interesado, si nos no por anto nos lo huur e cu cualkier otro interesado. Oficialmente nos no tin ningun peticion pa bende ni huur, pero inoficialmente tin varios cu ta interesa pa huur é, pero nos mester warda te ora cu abogado duna nos e caso aki back. Masha danki.

DE VOORZITTER: Ik heb nog twee vragen te beantwoorden van de heer Finck. De heer Finck heeft gevraagd hoe het gesteld is met de in 1968 opgebrachte krediet voor de beveiliging van het verkeer te Savaneta. Ik zou gaarne de nodige aandacht hieraan besteden, mijnheer Finck.
De tweede vraag was de kwestie van de overlast die veroorzaakt wordt door de knalpotten van de bromfietsen. Daarop kan ik u antwoorden dat dit eigenlijk een landszaak is.

Momenteel wordt een nieuw ontwerp voor verkeerswetgeving gemaakt door een deskundige. Dit ontwerp zal aan het Bestuurscollege worden toegestuurd voor advies en dan zal het Bestuurscollege ongetwijfeld ook de nodige aandacht aan dit punt geven en de kwestie van knalpotten in dit ontwerp opnemen. U hebt ook iets opgemerkt over de kwestie van parkeren op de stoepen. Ik zal ook gaarne daaraan aandacht besteden en de politie hierover nadere vragen stellen.
Dan zijn wij nu gekomen aan het einde van de eerste ronde. Wij gaan over tot de tweede ronde.

DE HEER E.R. FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik heb niets toe te voegen aan hetgeen ik reeds gezegd heb, ik wil alleen maar mijn verzoek herhalen om de stand van zaken van de hydroponics schriftelijk te bekomen.

DE HEER F.L.MADURO: Señor Presidente, mi tin masha poco mas di bisa tocante aki, den prome ronde, mi peticion y proposicionnan no a worde satisface mucho. Pero mi kier a puntra algo mas, si en lo futuro Bestuurscollege lo bay pone mas atencion na e asunto aki y tambe con Bestuurscollege ta pensa di pone mas atencion ariba e kredietbewaking tambe? Con ta cu esey awor aki?

DE HEER H.DENNERT: Señor Presidente, e contesta di e diputado concerni ariba loke cu mi a puntra ta cu no tin plaka. Bestuurscollege a pidi un credito adicional cu mester worde entregá na Gobierno Central al rededor di f.444.000,--. Esey kier meen cu na anja 1968, pasobra esey ta refleha na anja 1968, cu mester tabata tin entrada mas grandi cu nan a pensa di haya. Fuera di esey tabata tin un entrada mas grandi di cu a ser calculá. Mi ta tende awor for di señor diputado cu e entradanan global voorlopige rekening di anja 1968, ta como f.500.000,-- menos cu a ser calculá. Ta con ta posibel anto cu na anja 1969 nos mester paga mas na Land, pa via di extra entrada cu nos a haya na anja 1968? E cos ey no ta acorda cu otro. Ta pa kiko anto na añja, 1968 mester tabata tin entrada menos calculá, y nos mester paga mas na anja 1969, algo cu ta refleha ariba anja 1968. E cos aki no ta comprendible pami. Mester tabata tin un extra uitgave of e mester tabata asina cu e entradanan di inkomsten en winstbelasting ta paga nan mas cu a ser calculá, ta pa esey mester paga mas na Land. Hopi otro entrada cu a ser calculá mester ta menos, pero e diferencia lo ta asina grandi cu ta imposibel pa kere e cifra cu mi a haya di e diputado awor ey. Podiser e no ta bon.
Pa mi sabi e cos aki precies, podiser awor aki no ta e momento pa saca cifras como tal, si e diputado por a duna por escrito, un sorto di staat, manera tin den e carta di 13 di maart di anja 1969 ariba pagina 1 - buské - tocante e voorlopige rekeninge rekening di anja 1968, pasobra loke a worde bisá aki no ta klop, e no por ta bon.
Voor de rest, señor Presidente, e contestanan cu nos a haya ta di tal forma cu nos fraccion ta kere cu nos no tin nada contra di bay aproba e fout aki. Mi mes a reken caba den prome ronde, e plaka cu mester worde sacá pa paga extra, manera e diputado Laclé a bisa awor ey, no por ta mas cu f.100.000,--, y ela acorda esey y nos no ta aki pa stroba gobernacion, loke nos ta haci aki si ta pa haci critica ariba cierto aspecto cu ta bruha nos di biaha pa nos duna un opinion ariba e hechonan, cu ta worde poní dilanti di nos. Ta pa esey podiser ta masha bon idea di loke señor Yarzagaray a trece padilanti, di un manera of otro trece un otro forma di administracion cu hende por mira duidelijk y facil de que se trata, y no tin mester di reken, manera señor Finck a bisa, buska un begroting aki den cashi pa mira kiko cu kiko ta klop, pasobra como representantenan responsabel nos ta purba toch di forma opinion ariba e estado financiero di Aruba, ariba estado di begroting.
Señor Presidente, te aki.

DE HEER C.YARZAGARAY: Señor Presidente, mi ta gradici e diputado concerni pa nan contesta ariba varios pregunta hací awe door di miembronan di Raad. Mi ta contento di tende cu esfuersonan a worde haci pa mehora nos sistema di administracion. Segun cu nos tur por a lesa den e verslagnan, nos sabi kiko ta e problemanan cu tin, locual ta concerni administracion. Nos a tende for di diputado di Finansas, señor Caspar Laclé cu ta bisa cu esfuersonan a worde hací na Hulanda pa trece hendenan pa bin yuda nos cu nos sistema di administracion. Ningun momento mi no ta contra tal esfuersonan, pero mirando e urgencia, mirando e necesidad cu ta reina actualmente ariba e isla di Aruba, mi ta sugeri na e Bestuurscollege aki, mi ta kere cu e sugerencia ta di buena fé, pa cuminsa aki na Aruba compara nos oficinan individual, particular nan cu tin, cu ta studiando un sistema pa modernisa administracionnan di un gobernacion, of cualkier institutonan particular. Mi kier bay cu e sugerencia aki, un voorstel, si ta posibel pa acerca aki na Aruba e industria mas grandi cu tin aki riba, cu den anjanan a demostra di ta un compania basta moderno den adminstracion, di papia cu e compania aki encuanto un prestamo di nan hendenan pa nan duna cooperacion na nos, pa cuminsa traha di imediato pa modernisa varios departamento den e gobierno aki. Cu e industria aki mi kier meen haci un apelacion ariba Lago cu e por coopera, cu e por duna di su hendenan cu e tin un luna y dos luna di hazaña especial cu nan por bin den varios departamento di gobierno, cu nan por studia e sistema di administracion mas adecuado, pa nos por usa, locual nos tin actualmente, pasobra nos tin actualmente un sistema di I.B.M., nos tin varios otro sistema cu Bestuurscollege lo por cuminsa caba e administracionnan mas facil, cu no ta rekeri tanto rekisitonan di ley, cu nos por a adminstra esaki nan, cu nos por lesa declaratiesnan cu ta para warda tanto anja prome cu nan por worde pagá, otro cuentanan cu gobierno tin cu haya, cu no por worde cobra, pa motibo cu nos ta faya den administracion, mi ta kere cu nos no mester bay asina tanto lew te na Hulanda, nos por cuminsa actualmente caba pa usa e recursonan cu nos tin aki, pa por cuminsa entama den e direccion aki, Mi ta kere cu Lago siguramente lo duna cooperacion pa nos por cuminsa organisa nos sistema di administracion caba. Mi ta kere cu nan tin hende capaz pa haci esaki. Encuanto locual mi a bisa den prome ronde, tocante di un presupuesto locual nos ta bisa un beleidsbegroting, nos aki den, normalmente, no por bay contra e Bestuurscollege, ni vota contra e presupuesto, caminda tin cierto debernan, salarionan di ambtenaarnan cu mester worde pagá. Si Raad kier of no kier, e budgetrecht ey nos tinele pero nos no por aplikele, pero esaki nan ta gastonan cu mester bini, cu mester worde pagá. Pero sí mi a bisa cu e beleidsbegroting ta esencial pa nos y tambe un begroting di desaroyo.

Laga nos pone nos di acuerdo cu e evolucion moderno di mundo pa nos por yega tambe na tempo, pasobra mas evolucion tin, mas e complexidad ta birando den e adminstracion. Encuanto e comptabiliteitsvoorschriften esaki mi ta kere cu ta un cos cu mester worde treci na Staten di Antiyas pa e drecha e sistema aki, pa e ta mas adecuado, ya cu e actual sistema for di tempo. Mi a tende tambe varios remarka di varios miembronan aki den, encuanto e reparticion di plaka, di acuerdo cu nos eilandenregeling, entre Aruba y Corsow, y e debenan cu tin entre Aruba y Corsow. Si mi no ta ekiboca, mi kier sabi tambe, cu nos tin debe pendiente na Landsregering, si mi no ta ekiboca e tabata mas of menos f.200.000,--, cual ta aparece ariba e presupuesto di Gobierno Central cu Aruba debe en comparacion cu Corsow, cu un debe di f.3.500.000,--. Esaki nan ta debenan cu nos tin cu paga, p.e., pa hendenan malo, hendenan cu ta den Rustoord etc. Tambe si ta posibel, mi no ta sigur, si e diputado concerni por bisa actualmente, es ta entre Gobierno Central y gobierno insular.

Esaki nan ta gastonan cu ta worde hací, door cu nos ta manda muchanan pa Gouvernements Opvoedings Gesticht, pa Landslaboratorium, hendenan pa Rustoord, etc, pero ta bon pa nos haya sabi kiko nos debe ta na Landsregering, compará cu Corsow su debe na Land. Cu esaki, señor Presidente, mi ta gradici un biaha mas na e diputadonan pa nan contestanan, mi ta spera cu e sugerencianan di mi lo worde acepta y pronto e lo worde ehecutá y nos lo aplaudi esaki.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, den segundo ronde mi kier a contesta mi colega señor Dennert, cu e lo haya un specificacion di e menos plakanan recibí segun e begroting, y e mas plakanan ricibi den e begroting, di cierto postennan, cu a worde calculá halto, y otronan cu a worde calculá abao, esey señor Dennert lo haya.
Señor Yarzagaray, a bolbe trede padilanti e sistema di I.B.M. Mi ta kere cu den primera buelta mi a splica caba cu Bestuurscollege ta tratando di modernisa e sistema di begroting y e sistema di administracion financiera. Señor Yarzagaray tambe a haci e pregunta, si mi no ta ekiboca, cuanto Aruba debe Land. Na e momento aki, señor Presidente, nos no tin e cifranan ey, y nos no a bin prepará pa e pregunta ey di señor Yarzagaray. Señor Presidente, mi ta kere cu no a bin ningun otro pregunta padilanti den e segunda buelta. Mi kier a gradici señor Dennert, cu a bisa cu su fraccion lo bay di acuerdo cu e proposicion di Bestuurscollege aki, encuanto e punto di agenda aki. Atrobe mi kier a pidi Raad pa aproba e credito extra aki, especialmente como cu ta di sumo interes pa nos, pa Bestuurscollege, pa mi en particular, como diputado di Financiën, pa e comerciante particularnan, cu ta wardando ariba nan plaka, haya nan plaka, especialmente ora nan a entrega material na gobierno, of servicio na gobierno. Masha danki, señor Presidente.

DE HEER C.YARZAGARAY: Punt van orde, señor Presidente, ma a haci e sugerencia pa acerca Lago pa nan por pone disponible un of dos hendenan, cu por yuda nos den e sistema di administracion. Mi kier tende e opinion di Bestuurscollege.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, mi no a contesta señor Yarzagaray ariba esey, mi no ta corda cu e a haci e remarka ey, pero sí mi kier a participa Raad, cu anja pasá nos a bishita Lago, e.o. tabata e hefe di Accountantsdienst, e hefe di Financien, uno di Tabuleerdienst, Eilandsontvanger, y mi persona. Si mi no ta ekiboca, un hende di Openbare Werken, nos a bishita Lago, especialmente en coneccion cu e sistema nobo cu Lago a trece na vigor poco tempo pasá, cu ta e sistema di combinacion di computer, television, cu primimento di konopinan pa sabi precies cuanto tin den stok, cuanto mester pidi na tempo, enfin algo masha complica, masha rapido. Awor encuanto esaki mi por participa na Raad, cu prome cu Lago a trece e sistema ey den accion, ela rekeri expertonan, no solamente di Lago, sino expertonan di Esso pa mas di un anja y mei di estudio profundo, prome cu nan a dicidi di trecele den accion, pasobra esey ta un sistema masha costoso. Señor van het Sant, manera mi a bisa, ta studiando e sistema ey y na debido tempo probablemente e lo bin cu un rapport na Bestuurscollege, anto e ora ey Bestuurscollege lo bay studia si en caso cu e sistema cu Lago ta usando awor, lo por ta economicamente faborable pa gobierno. Lago ta un empresa particular caminda cu otro sorto di trabaonan ta worde hací, fuera di gobierno. Pues, si e sistema cu Lago ta usando awor aki, economicamente e por ta usable pa gobierno, nos no por bisa na e momento aki, pero mi kier a bisa señor Yarzagaray numá, cu nos tabata tin contact cu Lago, y nos a pasa un 4 ora mas of menos ariba un diasabra mainta, bishitando tanto nan Storehouse, y como e computer-room di Lago, pa nos tur por a haya un idea con e sistema di Lago ta funciona. Masha danki.

DE HEER TH.FIGAROA, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, tocante e peticion di señor Finck, cu mucho gusto lo mi cumpli cu nele, pero no solamente cu señor Finck lo a haya e estado di hydroponics, manera e ta awor aki pero completamente historia di inversion di tempo cu ela cuminsa, e saldonan desfaborable cu nos mester a cubri cada anja den nos begroting e valor cu e tin geboekt actualmente, y e presunto valor cu e tin ariba mercado. Asina no solamente Raad lo ta na haltura di loke a sosode, pero e pueblo en general lo por sigi e tragedia di e proyecto aki.

DE VOORZITTER: Wenst de één of ander gedeputeerde nog het woord? Zo niet, dan zijn wij nu gekomen aan het einde van de tweede ronde. Wenst één van de heren hoofdelijke stemming?
Zoniet, dan wordt dit agenda-punt aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 24 april 1970 houdende verzoek om machtiging tot bestellingen ten behoeve van het onderwijs. (Ag.no. 3478; bijlage 1970 no. 29)

DE HEER V.KOCK: Mijnheer de Voorzitter, na uw brief gelezen te hebben over het verzoek om machtiging tot het bestellen van meubilair en leermiddelen, wil ik heel in het kort het volgende opmerken.
Ik heb gemerkt, dat, als ik me niet vergis, verleden jaar ook zo'n machtiging is gevraagd. Daarom wil ik U het volgende vragen. Indien de Eilandsraad toestemming geeft tot deze machtiging, vraag ik aan het Bestuurscollege, wanneer het Bestuurscollege denkt, dat in uw brief genoemde meubilair en leermiddelen op de desbetreffende openbare scholen, aanwezig zullen zijn. In afwachtiging op uw antwoord, sluit ik bij deze, mijn speech.

DE HEER H.R.DENNERT: Señor Presidente, na e punto di agenda aki, manera mi a bisa na punto di agenda number 1, nos ta haya nos confrontá atrobe cu e hecho cu e presupuesto di anja 1970 no ta entrega ainda. Esaki, ta indudablemente, manera ta scirbí den carta, parti di e presupuesto ey. Asina aki si nos sigi di e moda aki, nos ta bay acorda e presupuesto ey na pida-pida, cada biaha nos ta haya pida y nos ta aprobá. Gustosamente nos tabata kier pa e presupuesto ser entregá mas pronto cu ta posibel.
E asunto aki, cu nos ta trata ta plaka pa inrichting di klas nobo y pa vervanging di meubilair, es decir pa cumpra mueble nobo pa e klas nan. Señor Presidente, manera bo sabi, actualmente, nos tin un welga di e maestronan di scool. Mi ta puntra mi mes, si e welga sigi, si tur e plaka aki cu nos ta bay gasta lo ta necesario, pasobra, mi no ta mira un fin. Mi kier a puntra e Bestuurscollege kiko ta e ultimo desaroyo tocante di e welga aki.

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, heel in het kort zal ik de heer Virgilio Kock antwoorden, dat de levertijd van de aan te schaffen meubilair en leermiddelen, ongeveer 10 à 14 weken zal zijn. Zo gauw deze krediet goedgekeurd is, gaan wij over tot bestelling en alle pogingen zullen dus worden aangewend, om die nog op tijd voor het nieuwe schooljaar op Aruba te hebben.
Señor Presidente, señor Dennert a trece padilanti, cu asina aki, si nos sigi, nos lo aproba e presupuesto na pida-pida. E unico intencion cu Bestuurscollege a pidi aprobacion di Raad ta cu e meubilair y e leermiddelen aki mester ta na Aruba prome cu e principio di e anja escolar nobo y ta pa e motibo ey nos a bin pidi e machtiging.

Tocante di e welga, señor Presidente, manera nos sabi, aunke cu e no ta un punto di agenda, lo mi kier a duna en breve kiko ta e ultimo acontesimientonan.
Manera mi a bisa den un reunion di Eilandsraad diabierna, nos tabata tin un speransa, manera e desaroyonan tabata ta, cu e muchanan lo a bay scool dialuna. Den fin di siman, e mediador a yega na un acuerdo cu a worde firmá pa Bestuurscollege y cu a worde firmá pa 4 miembro di directiva di V.L.A. E 4 miembronan aki a duna nos un speransa, cu nan ta trata tur manera pa e reunion general accepta e acuerdo aki. Ayera, contra gusto di directiva, e reunion general a desaproba e acuerdo aki, y nan a tuma e desicion cu e welga lo continua. Bestuurscollege a reuni inmediatamente despues y ya Bestuurscollege a tuma cierto desiciones, cu segun Bestuurscollege, ta necesario awor aki, como cu reunion general a desaproba e acuerdo aki, desicionnan cu e Bestuurscollege a aplasa té na e momento aki, pa duna e posibilidad pa yega na un minnelijke schikking, na un acuerdo, pero awor cu esaki no ta e caso, tur medidanan legal, cu ta na nos disposicion, lo worde ehecutá.

DE VOORZITTER: Wij zijn aan het einde van de eerste ronde. Dan gaan wij over tot de tweede ronde en aan het woord is de heer Kock.

DE HEER V.KOCK: Mijnheer de Voorzitter, ik wil de gedeputeerde bedanken voor zijn antwoord. Ik wil wel opmerken en vragen: wanneer leert het Bestuurscollege van zijn eerder gemaakte fouten?
In het verleden, volgens mijn informatiebronnen moet de openbare scholen materialen gaan lenen bij de bijzondere scholen. Ik vind het niet zo slecht, ik vind het goed, wanneer de scholen elkaar helpen, maar ik vind wel dat in het Bestuurscollege, in de toekomst dus, niet te laat moet komen met een voorstel voor het een en ander. Dank U wel.

DE HEER H.R.DENNERT: Señor Presidente, mi kier gradici e diputado concerni pa su contestanan cu ela dunami. Mi ta kere sí cu e ta bao di un conclusion malo, locual mi a bisa tocante di e aprobamento di presupuesto na pida-pida, pasobra ta asina ta! Mi no ta duda ningun momento cu ta necesario awor aki, pa e puntonan aki ser acorda door di Raad, pasobra nan tin purá. Lo tin mas cos den e presupuesto di anja 1970 cu tin purá, pasobra e presupuesto no a ser entrega ainda, nos ta haya nos cada biaha confrontá cu pida di dje. Asina ta, na pida-pida toch nos lo mester aproba cierto cos y nos fraccion lo aprobá tambe.
Encuanto e welga, mi kier gradici tambe e diputado pa su anuncio di e ultimo acontesimientonan y mi no sabi precies kiko ta e dos medidanan cu Bestuurscollege lo bay tuma, mi no kier sabi esey tampoco, awor aki pero mi kier bisa lo siguinte si, cu cualkier medida cu Bestuurscollege ta pensa di tuma, kiko Bestuurscollege ta bay pensa di haci, semper nos mester keda corda, cu aki ta trata di nos yiunan cu ta bay scool. E welga aki ta birando un welga masha fuerte, es ta algo masha importante, pasobra, segun mi a tende, 70% di e maestronan a vota ayera pa sigi welga. Y si tuma medida, cu por ta na agrado di cualkier maestro of cualkier hende, semper ta un parti cu ta keda mal contento, y e parti cu ta keda mal contento, semper por perhudica e enseyansa tan necesario, cu nos yiunan aki na Aruba mester haya. Ta pa esey tambe mi kier sugeri na Bestuurscollege pa té na ultimo trata cu masha tacto pa aworo nos enseyansa aki na Aruba, cu den ultimo anjanan tabata den un nivel asina halto, pa nos mantene esey, pasobra ta door di enseyansa só nos por haya un futuro mihor pa Aruba, nos ta haya hendenan educá, hendenan cu mester bin tuma nos lugar y cu lo mester por buska, door di nan enseyansa, con ta hiba Aruba ariba e caminda pa un futuro feliz. Masha danki.

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer

V. Kock de toezegging geven, dat het Bestuurscollege, niet alleen nu, maar ook in het verleden, alles in het werk heeft gesteld, om de leermiddelen en meubilair op tijd te krijgen en zo zullen wij ook in de toekomst verder te werk gaan om al deze benodigde leermiddelen en meubilair op tijd op Aruba te hebben.
Señor Dennert a trece padilanti, cu berdaderamente aki ta trata di nos hubentud. Ta trata di nos hubentud, y na prome lugar a duel nos masha tanto, cu nos maestronan di scool, educadornan di nos hubentud, a dicidi di welga. Pero, señor Presidente, mi por a haci e promesa cu Bestuurscollege lo actua cu masha tacto, pasobra nos ta convenci cu ta educacion y enseyansa ta e mihor inversion di cualkier comunidad. Inversion den enseyansa ta e inversion mas rendable pa cualkier comunidad. Y ta pa esey, di awor en adilante, y tambe den pasado, nos lo sigi actua cu masha tacto pa nos por yega na un solucion faborable. Pero despues di tanto tempo cu nos a demostra nos buena boluntad, nos te hasta a yega na un acuerdo, y awor aparentemente e maestronan a dicidi di sigi welga, aparentemente nan no ta na haltura di e desicionnan husto cu a worde hací y cu nan directiva y Bestuurscollege a bay di acuerdo. Aparentemente nan no ta na haltura di nos posibilidadnan economico, Bestuurscollege a dicidi anto pa gradici e mediador, como cu e mediador a considera su trabao terminá, y awor Bestuurscollege lo tuma tur medidanan legal, cu ta na su disposicion, pa asina segura continuacion di educacion. Masha danki, señor Presidente.

<u>DE VOORZITTER</u>: Wij zijn aan het einde van de beantwoordiging van de vragen in de tweede ronde. Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan wordt de gevraagde machtiging verleend aan het Bestuurscollege zonder hoofdelijke stemming.
Wij zijn tevens gekomen aan het einde van deze vergadering. Ik dank u voor uw aanwezigheid en sluit deze vergadering.

De Voorzitter sluit de vergadering om 12.15 n.m.

Aldus vastgesteld in de vergadering van...............

De Voorzitter,

De Sekretaris,